

Kommunstyrelsen
Samtliga nämnder

För kännedom:
Kommunfullmäktige

Granskning av bisysslor

På uppdrag av Lunds kommuns revisorer har Komrev inom Öhrlings Pricewaterhouse Coopers granskat förekomsten av bisysslor i kommunen. En avstämning har gjorts av regler, policys och rutiner som berör området. Vid granskningen konstateras att 13,5 % av de tillsvidareanställda har någon form av engagemang i bolag eller motsvarande.

Utifrån granskningen kan vi konstatera att det inom flera nämnder förekommer/ förekommit bisysslor som inte varit kända hos arbetsgivaren. Utbildningsförvaltningen har bedömt att det finns en anställd som utövar en förtroendeskadlig bisyssla och har därmed förbjudit utövande av bisysslan. Övriga nämnder har bedömt att det inte finns någon bisyssla som är förtroendeskadlig, verkar hindrande eller är konkurrerande med verksamheten.

I samband med granskningen har revisionen konstaterat att kommunstyrelsen och nämnderna behöver uppmärksamma och förbättra följande områden.

- Information till anställda i verksamheten om vilka regler som gäller för bisysslor.
- Frågan om bisysslor ska tas upp med de anställda vid anställnings- och utvecklingssamtal enligt antagna tillämpningsföreskrifter.
- Utarbetande av rutiner för dokumentation av de anställdas bisysslor.
- Utfärdande av rekommendationer för hantering av bisysslor i delegationsordning
- Egna rutiner för uppföljning och kontroll av anställdas uppgifter avseende bisysslor
- Riktlinjer för inköp från anställdas egna företag.

Granskningen översänds härmed till respektive nämnd och till kommunstyrelsen för kännedom och åtgärder. Granskningen översänds också till kommunfullmäktige för kännedom.

FÖR LUNDS KOMMUNS REVISORER

Per Olsson
Ordförande

Anna-Klara Arvidsson
Vice ordförande

Eva Ekelund Olsson
2:e vice ordförande

Öhrlings

PRICEWATERHOUSECOOPERS

Revisionsrapport*

Granskning av bisysslor

Lunds kommun

Oktober 2006

Anna Eriksson

Lena Salomon, Certifierad kommunal revisor

*connectedthinking

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	5
2	Inledning och bakgrund.....	6
3	Revisionsfrågor och metod	6
4	Regelverk	7
5	Kommunens regler, beslut och information.....	8
6	Granskningsresultat.....	9
6.1	Stadsbyggnadskontoret.....	11
6.1.1	Iakttagelser.....	12
6.2	Tekniska förvaltningen.....	12
6.2.1	Iakttagelser.....	12
6.3	Renhållningsverket.....	13
6.3.1	Iakttagelser.....	13
6.4	Utbildningsförvaltningen.....	13
6.4.1	Iakttagelser.....	14
6.5	Kultur- och fritidsförvaltningen	14
6.5.1	Iakttagelser.....	15
6.6	Socialförvaltningen.....	15
6.6.1	Iakttagelser.....	15
6.7	Miljöförvaltningen.....	16
6.7.1	Iakttagelser.....	16
6.8	Vård och omsorgsförvaltningen	16
6.8.1	Iakttagelser.....	16
6.9	Centrala skolförvaltningen	17
6.9.1	Iakttagelser.....	17
6.10	BSN Norr	17
6.10.1	Iakttagelser	18
6.11	BSN Söder.....	18
6.11.1	Iakttagelser	19
6.12	BSN Öster	19
6.12.1	Iakttagelser	19
6.13	Serviceförvaltningen	20
6.13.1	Iakttagelser	20
6.14	Kommunkontoret	20
6.14.1	Iakttagelser	21
7	Revisionens bedömning	21
7.1	I vilken utsträckning förekommer att anställda i kommunen har bisysslor?.....	21
7.2	Finns policy eller regler för anställdas bisysslor?	21
7.3	Är policydokumenten eller reglerna ändamålsenliga? Hur efterlevs dessa?.....	22
7.4	Vilken kännedom har kommunen och förvaltningen om i vilken utsträckning som bisysslor förekommer bland de anställda?	22
7.5	Övrigt.....	23

Öhrlings

PRICEWATERHOUSECOOPERS

1 Sammanfattning

På uppdrag av Lunds kommuns revisorer har vi granskat förekomsten av bisysslor, samt de regler, policys och rutiner som berör området. Granskningen omfattar samtliga 7 556 tillsvidareanställda i Lunds kommun den 1 april 2006. Totalt förekommer det 1 017 bisysslor i Bolagsverkets register som berör 901 anställda, vilket innebär att 13,5% av de tillsvidareanställda har någon form av engagemang i bolag eller motsvarande.

Utifrån granskningen kan vi konstatera att det inom flera nämnder förekommer/förekommit bisysslor som inte varit kända hos arbetsgivaren. Utbildningsförvaltningen har bedömt att det finns en anställd som utövar en förtroendskadlig bisyssla och har därmed förbjudit utövandet av bisysslan. Övriga förvaltningar har bedömt att det inte finns någon bisyssla som är förtroendskadlig, verkar hindrande eller är konkurrerande med verksamheten. Även om förvaltningarna i dagsläget har gjort denna bedömning, är det viktigt att fortsättningsvis följa upp och dokumentera bisysslor.

Vi kan konstatera att kommunens tillämpningsföreskrifter från 2001 är ändamålsenliga, men de brister i tillämpningen främst vad gäller att behandla frågan om bisysslor vid utvecklingssamtalen. Enligt tillämpningsföreskrifterna ska alla anställda tillfrågas om eventuella bisysslor i samband med det årliga utvecklingssamtalet. Denna policy bör följas då det är arbetsgivarens ansvar att inhämta uppgifter om bisysslor, då politikerna i nämnden bär ansvaret.

Det finns idag ingen klar policy för hur de anställdas bisysslor ska dokumenteras. Det bör skapas en generell policy för detta för att säkerställa att rutinen hanteras på ett likartat sätt för samtliga kommunanställda oberoende av förvaltningstillhörighet.

Ett fåtal nämnder har i sin delegationsordning reglerat att förvaltningen har rätt att förbjuda en anställd att utöva sin bisyssla. Kommunstyrelsen har delegerat rätten att godkänna bisyssla. Det bör klargöras vilka regler som gäller för bisysslor och delegering av beslut gällande bisysslor. Därmed säkerställs att nämnden får information om i vilken utsträckning bisysslor förekommer.

Några förvaltningar har själv gjort kontroller mot leverantörsregistret. Det har då framkommit att inköp har gjorts av varor och/eller tjänster från anställdas egna företag. Kommunstyrelsen bör utfärda särskilda regler för att förhindra sådana inköp, då det oavsett beloppets storlek är förtroendskadligt.

2 Inledning och bakgrund

I lagen om offentlig anställning (LOA) framgår bland annat att en arbetstagare inte får ha någon anställning eller något uppdrag eller utöva någon verksamhet som kan rubba förtroendet för hans/hennes eller någon annan arbetstagares opartiskhet i arbetet.

I AB 05 (Allmänna Bestämmelser) 3 kap. § 8 anges att arbetstagare på begäran ska anmäla bisyssla och lämna de uppgifter som arbetsgivaren anser behövs för bedömningen av bisysslan. Det framgår också att arbetsgivaren får förbjuda bisysslan om arbetsgivaren finner att bisysslan kan inverka hindrande för arbetsuppgifterna eller innebär verksamhet som konkurrerar med arbetsgivarens. Ansvar avilar därmed politikerna i nämnden.

Revisionen genomförde år 2000 en granskning av bisysslor. Med anledning av granskningen föreslogs att kommunen utarbetade tillämpningsföreskrifter för hanteringen av bisysslor. Under år 2001 utarbetade kommunstyrelsen rutiner för bevakningen av anställdas bisysslor, samt tillämpningsföreskrifter för AB 01. Kommunstyrelsen genomförde år 2003 en nämndsvis uppföljning av förekomsten av bisysslor. Inga kontroller mot uppgifter i Bolagsverkets register genomfördes i samband med de tidigare granskningarna eller den nämndsvisa uppföljningen som genomfördes av kommunstyrelsen.

3 Revisionsfrågor och metod

På uppdrag av Lunds kommuns revisorer har Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB granskat förekomsten av bisysslor hos de tillsvidareanställda inom kommunen.

De revisionsfrågor som tagits fram för kartläggning av bisysslor är följande;

- I vilken utsträckning förekommer att anställda i kommunen har bisysslor?
- Finns policy eller regler för anställdas bisysslor?
- Är policydokumenten eller reglerna ändamålsenliga? Hur efterlevs dessa?
- Vilken kännedom har kommunen och förvaltningen om i vilken utsträckning som bisysslor förekommer bland de anställda?

Uppgifter har hämtats från kommunens personaladministrativa system och dessa har där efter kontrollerats mot Bolagsverkets registrerade uppgifter. Granskningen har avsett samtliga tillsvidareanställda per den 1 april 2006.

Vi har tagit del av delegationsordningarna för kommunstyrelsen och samtliga nämnder för att kunna se efter om nämnden delegerat frågan om bisysslor till förvaltningen.

Ett brev med frågor angående bisysslor skickades ut till samtliga förvaltningar. Frågorna berörde förvaltningens och nämndens kännedom om bisysslor, samt dess förekomst. De berörde även reglering i delegationsordningen och hur bisysslor diskuteras inom förvaltningen.

Intervju har gjorts med kommunens personaldirektör, samt förhandlingschefen. Även de förvaltningschefer där det bedömts relevant med tanke på det resultat som framkommit efter bearbetningen av materialet har intervjuats. Vid dessa intervjuer har utgångspunkten varit listorna över de anställdas registrerade engagemang.

I granskningen har inte ingått att kontrollera om kommunen har gjort inköp från de organisationer där de anställda har olika engagemang. Någon förvaltning har däremot på eget initiativ genomfört sådana kontroller i samband med granskningen. Det har inte heller ingått i granskningen att kontrollera om de anställda har dubbla anställningar, då detta inte framkommer av Bolagsverkets register.

Rapporten har varit föremål för sakgranskning.

4 Regelverk

Enligt *Allmänna Bestämmelser, AB 05* framgår i 3 kap. § 8 följande; arbetstagare ska på begäran anmäla bisyssla och lämna de uppgifter, som arbetsgivaren anser behövs för bedömning av bisysslan.

Arbetsgivaren får förbjuda bisysslan om arbetsgivaren finner att bisysslan kan:

- a) verka hindrande för arbetsuppgifterna,
- b) innebära verksamhet som konkurrerar med arbetsgivarens.
- c) påverka arbetstagarens handläggning av ärenden i sitt arbete hos arbetsgivaren.

Förtroendeuppdrag inom fackliga, politiska eller ideella organisationer räknas inte som bisyssla.

Enligt *Lagen om offentlig anställning* § 7 framgår följande: ”en arbetstagare får inte ha någon anställning eller något uppdrag eller utöva någon verksamhet som kan rubba förtroendet för hans eller någon annan arbetstagares opartiskhet i arbetet eller som kan skada myndighetens anseende”.

Arbetsgivaren ska på lämpligt sätt informera arbetstagarna om vilka slags förhållanden som kan göra en bisyssla otillåten. Vidare framgår att en arbetstagare på arbetsgivarens

begäran ska lämna de uppgifter som behövs för att arbetsgivaren ska kunna bedöma arbetstagarens bisysslor.

En arbetsgivare ska besluta att en arbetstagare som har eller avser att åta sig en bisyssla som inte är förenlig med första stycket ska upphöra med eller inte åta sig bisysslan. Beslutet ska vara skriftligt och innehålla en motivering.

5 Kommunens regler, beslut och information

Kommunen har tillämpningsföreskrifter för anställdas bisysslor daterade den 22 augusti 2001. Av dessa framgår att med bisyssla menas varje syssla – tillfällig eller permanent – som utövas vid sidan av anställningen och inte hör till privatlivet, såsom fackliga, politiska eller andra ideella organisationer. Vidare anges att det i de flesta fall står kommunens anställda fritt att ha bisyssla vid sidan av arbetet. Om arbetsgivaren begär det, är man dock skyldig att anmäla sina bisysslor och de uppgifter som behövs för att kunna bedöma bisysslan.

Arbetsgivaren har också rätt att förbjuda en anställd att utöva bisysslan, vanligen i fall där opartiskhet i myndighetsutövning kan komma i fråga. Det kan också handla om fall där den anställde tagit på sig så stor arbetsbörda att han eller hon inte kan sköta sitt arbete tillfredställande. Konkurrens med kommunen kan också vara grund för förbud. Förbud mot bisyssla kan inte utfärdas generellt, utan bara till särskild anställd.

Våren 2003 genomförde kommunstyrelsen en utvärdering av rutiner för bevakning av anställdas bisysslor. Utvärderingen innebar att respektive förvaltningschef fick fem frågor att ta ställning till. De svar kommunstyrelsen fick från förvaltningarna år 2003 var följande:

1. Tas frågan om bisysslor upp i utvecklingssamtal?

Frågan tas upp vid utvecklingssamtalen inom de flesta förvaltningarna. De som inte gör det är stadsbyggnadskontoret, socialförvaltningen, renhållningsverket och kommunkontoret. Av dessa avser alla utom stadsbyggnadskontoret att ta upp frågan vid utvecklingssamtalen. Inom de tre barn och skolförvaltningarna är det endast ett fåtal arbetsplatser som tar upp frågan.

2. Finns det anställda som har bisysslor?

De flesta förvaltningarna uppger att bisysslor förekommer, men att de vare sig är hindrande för arbetsuppgifterna, konkurrerar med verksamheten eller är förtroendskadliga. Drätselkontoret, miljöförvaltningen och markentreprenad uppger att inga bisysslor förekommer. Stadsbyggnadskontoret anger att det inte förekommer bisysslor som är förtroendskadliga.

3. Finns det bisysslor som är till gagn för verksamheten?

Brandförsvaret och markentreprenad uppger att de inte ser några bisysslor som är skadliga för verksamheten. Övriga förvaltningar uppger att kompetensutvecklande och kontaktskapande bisysslor är till gagn för verksamheten.

4. Finns det arbetsplatser/yrkesgrupper där det är befogat att begära in uppgifter om bisysslans art och omfattning?

Brandförsvaret begär in uppgifter från brandmän. Tekniska förvaltningen begär in uppgifter om det handlar om delegation eller myndighetsutövning. Utbildningsförvaltningen har i tre fall begärt in uppgifter för att närmare utreda vad arbete i fristående skola innebär. I ett fåtal fall har kultur- och fritidsförvaltningen begärt in uppgifter beroende på konkurrens- eller förtroendeskadlighet. Socialförvaltningen begär in uppgifter från schemalagd personal vad gäller art och omfattning. För vård- och omsorgsförvaltningen kan det vara aktuellt för t.ex. sjuksköterskor och nattpersonal.

5. Har du övervägt eller beslutat att någon skall tvingas upphöra med sin bisyssla?

Tekniska förvaltningen har vid ett fall förbjudit bisyssla eftersom den bedömdes vara förtroendeskadlig. Kultur- och fritidsförvaltningen, socialförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen har också förbjudit bisyssla vid några tillfällen, där den antingen bedömts vara hindrande för arbetsuppgifterna eller förtroendeskadlig.

Innan kommunen gjorde kartläggningen 2003 beslutade man om att göra en uppföljning av bisysslor 2005. Detta har ännu inte genomförts.

6 Granskningsresultat

Vi har tagit del av kommunens personaladministrativa system där antalet tillsvidareanställda per den 1 april 2006 uppgick till 7 556 personer. Dessa har sedan kontrollerats gentemot Bolagsverkets näringsregister. Vi har fått fram 1 017 registreringar i näringsregistret, som fördelas på de olika förvaltningarna enligt nedanstående. Några personer är registrerade mer än en gång till följd att de är engagerade i mer än en organisation. Efter justering av detta blir det totalt 901 anställda som förekommer i registret.

Tabell 1: Antal registreringar/förvaltning i näringsregistret

Förvaltningar	Antal registreringar	Antal personer	Andel registreringar i %
Stadsbyggnadskontoret	11	9	16,4

Tekniska förvaltningen	12	11	11,9
Renhållningsverket	10	9	9,5
Utbildningsförvaltningen	164	136	22,7
Kultur- och fritidsförvaltningen	63	51	17,8
Socialförvaltningen	47	45	13,1
Miljöförvaltningen	1	1	4,2
Vård och omsorgsförvaltningen	236	232	10,2
Centrala skolförvaltningen	29	23	23,4
BSN Norr	134	112	11,9
BSN Söder	126	103	13,7
BSN Öster	121	106	14,1
Serviceförvaltningen	36	32	10,8
Kommunkontoret	27	21	18,1
Totalt	1 017	901	13,5

Källa: Bolagsverket

Tabellen på föregående sida visar hur många registreringar/träffar som finns per förvaltning och totalt för kommunen. Den visar även hur många personer inom respektive förvaltning och i hela kommunen som är registrerade i någon organisation. Kolumnen till höger i tabellen åskådliggör andelen registreringar i % i jämförelse med det totala antalet träffar för hela kommunen. Snittet för kommunen är att det förekommer 13,5% träffar och sedan kan man jämföra detta med respektive förvaltning.

Tabell 2: Registreringar/engagemang

Registrering/engagemang
BO – Bolagsman (delägare i handelsbolag)
IN – Innehavare
KD – Kommanditdelägare
KP – Företrädare
LE – Styrelseledamot
SU – Styrelsesuppleant
PO – Prokura (En handelsfullmakt som utställts på en prokurist)
VD – Verkställande direktör
VVD – Vice verkställande direktör
OF – Ordförande
VOF – Vice ordförande
FÖ – Föreståndare
DELG – Delgivningsmottagare

Källa: Bolagsverket

I tabell 2 redovisas de engagemang som de anställda har i de olika organisationerna som de är registrerade i. I de register som erhållits från Bolagsverket kunde man för varje träff utläsa vilken sorts engagemang den anställde har.

6.1 Stadsbyggnadskontoret

Samtliga chefer inom stadsbyggnadskontoret som tillfrågats har grundläggande kunskaper om bisysslor, sedan varierar den detaljerade kunskapen om reglerna. Bland de anställda är kännedomen mycket begränsad hos vissa, medan andra har goda kunskaper om bisysslor. Byggnadsnämndens delegationsordning reglerar inte frågan om bisysslor.

Ett fåtal arbetsledare tar regelmässigt upp frågan om bisysslor i samband med medarbetarsamtalen. Förvaltningen kommer att samordna hanteringen av medarbetarsamtal för innevarande år, vilket ger möjlighet att se över rutinerna för

uppföljning av anställdas bisysslor. Några organiserade informationstillfällen för all personal har inte anordnats inom förvaltningen och någon standardiserad rutin i samband med rekrytering finns inte heller inom förvaltningen.

Förvaltningsledningen har kännedom om att bisysslor förekommer, men de har inte någon fullständig överblick i vilken utsträckning. Dock är föreställningen att det är i begränsad omfattning. Någon systematisk dokumentation av samtliga kända bisysslor sker inte, men de bisysslor som man har vetskapen om bedöms inte riskabla eller motiverat särskilda åtgärder. I några kända fall gäller det anställda vars arbetsuppgifter inte omfattar myndig-

hetsutövning, och där bisysslan inte har någon koppling till förvaltningens eller kommunens verksamhet i övrigt. Nämnden har inte informerats om i vilken utsträckning bisysslor förekommer bland de anställda.

6.1.1 lakttagelser

Totalt förekommer det elva träffar inom stadsbyggnadskontoret som berör nio personer. Dessa personer har tillfrågats om bisysslans art och omfattning.

För 5 utav dessa gäller att de inte är aktiva i verksamheten, att de inte bedriver någon verksamhet eller att firman är avregistrerad. En anställd har numera endast medlemskap i verksamheten och har av sagt sig sitt tidigare styrelseuppdrag. Det finns tre anställda som har bisysslor i form av nätverk (i ringa omfattning utan anknytning till Lunds kommun), stuguthyrning i liten omfattning, enstaka rituppdrag i marginell omfattning och återkommande uppdrag som expert/sakkunnig om kommunala frågor åt statlig myndighet (Räddningsverket) med ett par uppdrag om året i varierande omfattning. Det är inga bisysslor som har anknytning till Lunds kommun.

Stadsbyggnadskontoret har inte vidtagit några åtgärder i form av förbud mot någon bisyssla, då de inte har bedömts som förtroendskadliga eller av konkurrerande slag.

6.2 Tekniska förvaltningen

Tekniska förvaltningen anser att de har kännedom om kommunens regler för bisysslor. Nämndens delegationsordning reglerar inte frågan om bisysslor.

Bisysslor diskuteras ofta i samband med utvecklingssamtal, men frågan förekommer även fortlöpande vid behov. Förekomsten av bisysslor finns inom förvaltningen, dock inte i någon större utsträckning. Exempel på bisysslor som förekommer är ledamot i statens VAnämnd, jordbruk, försäljning och styrelseledamöter i mindre företag. De bisysslor som finns har dokumenterats, men de har inte anmälts till nämnden. Tekniska nämnden fick information i samband med den uppföljning som kommunen gjorde 2003 avseende de anställdas bisysslor.

Framöver kommer förvaltningen att komplettera den blankett som används vid utvecklingssamtalen med frågor kring bisysslor, för att säkerställa att frågan om bisysslor tas upp.

I ett fall upplevde förvaltningen att en anställds bisyssla var förtroendskadlig och den anställde tvingades i det fallet upphöra med den.

6.2.1 lakttagelser

Det uppkom tolv träffar, där elva personer är registrerade. Förvaltningen hade kännedom om alla utom tre utav dem. Av samtliga träffar hade tre registrerade personer slutat inom tekniska förvaltningen och fyra träffar uppkom på vilande bolag. Resterande engagemang

innefattar försäljning av bilder via Internet, arkitektverksamhet, styrelseuppdrag eller make/makas företag. Dessa bedöms inte hindrande av förvaltningen. Tekniska förvaltningen har gjort en egen kontroll mot leverantörsregistret och inga inköp till förvaltningen har gjorts under de senaste åren från någon av organisationerna.

6.3 Renhållningsverket

Förvaltningen är underrättad om kommunens tillämpningsföreskrifter och de finns tillgängliga på intranätet. All arbetsledande personal är informerad om de kommungemensamma underlagen. Renhållningsstyrelsen reglerar inte frågan om bisysslor i sin delegationsordning, men kommer så snart det är möjligt att uppdatera den med uppgift om vem som fattar beslut enligt AB 05§12.

Inom renhållningsverket diskuteras bisysslor vid medarbetarsamtal och övriga arbetsplatsmöten. Förekomsten av bisysslor sker endast i ringa omfattning och sker främst inom områden där tunga fordon används. Då förare av tunga fordon har arbetstidsregler vad gäller kör- och vilotidsregler, begränsar detta möjligheten att utöva detta som bisyssla för heltidsanställda. Dokumentation av bisysslor sker av respektive chef som håller i medarbetarsamtal.

Renhållningsstyrelsen har inte fått någon särskild redovisning vad gäller bisysslor. Enligt kommunens tillämpningsföreskrifter bör förvaltningschefen ha anmälningsskyldighet av bisysslor. Inga bisysslor har dock varit aktuella inom förvaltningen.

6.3.1 lakttagelser

Totalt förekommer tio träffar, där nio personer är registrerade. Flertalet av organisationerna har inte bedrivit någon verksamhet de senaste åren. Fyra av företagen är idag aktiva. För tre av dessa företag har den anställde ingen beställarfunktion inom renhållningsverket. Renhållningsverket har gjort en egen kontroll mot leverantörsregistret och inga inköp till förvaltningen har gjorts under de senaste åren. För det fjärde företaget är den anställde friårsledig från sin ordinarie anställning vid Lunds renhållningsverk.

6.4 Utbildningsförvaltningen

Samtliga arbetsledare inom utbildningsförvaltningen har kännedom om kommunens regler för bisysslor. Tidigare har nämnden inte reglerat frågan i delegationsordningen, men beslutade att reglera frågan vid sitt möte den 21 juni 2006.

Förvaltningen har infört en rutin att varje arbetsledare tar upp och frågar om eventuella bisysslor vid medarbetarsamtalen. Än så länge är det inte en rutin att man även tar upp det vid anställningsintervjuer, men det kan förekomma. Förekomsten av bisysslor sker inte i stor omfattning. Vid uppföljningen 2003 var omfattningen ca 30 stycken och de bisysslor som förekommer är förtroendeuppdrag av olika slag och bisysslor som läroboksförfattan-

de, arbete som musiker eller annat konstnärligt område. Flera utav de bisysslor som förekommer inom förvaltningen bedöms vara av värde för verksamheten. Bisysslorna dokumenteras av arbetsledaren i samband med medarbetarsamtalen.

Vid ett par tillfällen har utbildningsnämnden eller presidiet informerats om att man tar upp frågan om bisysslor på medarbetarsamtalen och att de bisysslor som framkommit inte varit något hinder.

6.4.1 Iakttagelser

Totalt har det framkommit 164 träffar inom förvaltningen som berör 136 anställda. Av dessa är 49 träffar på verksamheter som är nerlagda/avregistrerade eller vilande. I 22 fall är det anhörigs verksamhet där den anställde är passiv deltagare eller endast firmatecknare. Tjänstledighet (hel- eller deltid), friårsledighet eller avslutad anställning gäller för 23 träffar. De resterande 70 fallen består av olika bisysslor som utbildningsförvaltningen inte anser är hindrande för verksamheten. Exempel på dessa är styrelseuppdrag och läromedelsförfattande. En del av dessa bedömer förvaltningen som positiva för verksamheten då de i olika former kan stödja den pedagogiska verksamheten.

I samband med vår granskning har det konstaterats att en anställd inom utbildningsförvaltningen utövar en bisyssla som är förtroendeskadlig. Den anställde har nu förbjudits att utöva sin bisyssla med hänvisning till LOA § 7.

Utbildningsförvaltningen har gjort en egen kontroll mot leverantörsregistret och funnit 4-5 fall av de 70 träffarna där inköp av varor/tjänster har gjorts av verksamheter från träfflistan. Framst rör det sig om inköp av läromedel från förlag, där förlaget i sin tur betalar royalty till läraren som är författare. Inköpen bedömer förvaltningen är till "obetydliga" belopp.

Fem av de ovanstående 164 träffarna är på anställda som ej har svarat vad deras verksamhet innefattar eller är sjukskrivna/friårslediga och därmed ej varit nåbara för kommentar.

6.5 Kultur- och fritidsförvaltningen

Kultur- och fritidsförvaltningens chefer för samtliga verksamheter (ledningsgruppen) har behandlat kommunens regler för bisysslor. Nämndens delegationsordning reglerar inte frågan om bisysslor.

Inom förvaltningen förekommer det att frågan om bisysslor diskuteras vid anställningsförfarandet och vid utvecklingssamtalet. Det finns kännedom om att en del av förvaltningens personal har bisysslor, men samlad registrering och dokumentation finns inte. Förvaltningen har bilden av att omfattningen av bisysslor är den samma som vid kommunens uppföljning 2003.

Kultur- och fritidsnämnden har ingen samlad kännedom om frekvensen av bisysslor hos förvaltningens personal då registrering och dokumentering inte sker.

6.5.1 lakttagelser

Det förekommer totalt 63 träffar inom förvaltningen som berör 51 anställda. Sju utav dessa anställda är tjänstlediga på hel-, halv- eller deltid för att kunna arbeta med sina företag. 15 uppdrag bedöms av förvaltningen vara av liten omfattning då flertalet tar under 10 dagar i anspråk under året. Det finns två anställda inom förvaltningen som bedriver bisyssla högst 15 timmar per vecka. För båda fallen gäller att överordnad har muntligt godkänt bisysslans art och omfattning. För de resterande träffarna gäller att företagen är vilande eller att de har upphört.

Kultur- och fritidsförvaltningen har bedömt att ingen av de 63 redovisade bisysslorna är hindrande eller konkurrerande. De har inte heller någon påverkan på arbetstagarens handläggning av ärenden.

Förvaltningen har planerat att man ska påminna alla anställda om de regler som gäller för bisysslor, samt att en rutin som innebär att överenskommelser om bisysslor som träffas mellan arbetsgivare och anställd ska vara skriftlig.

6.6 Socialförvaltningen

Socialförvaltningen anser att de har kunskap om kommunens regler för bisysslor och de har som rutin att alla nyanställda chefer informeras om reglerna och sin skyldighet att vara informerad om sin personal i detta avseende. Nämndens delegationsordning reglerar inte frågan om bisysslor.

Inom förvaltningen diskuteras bisysslor vid rekrytering av chefer. Enligt förvaltningschefen tas även frågan om bisysslor ofta upp som en punkt vid utvecklingssamtalen och då används en mall från personalkontoret för detta. Det finns inga aktuella personer enligt förvaltningen som har bisysslor.

Än så länge har man inte informerat socialnämnden någon gång om bisysslor, men skulle frågan ”dyka upp” och ett ärende behandlas så skulle de informeras i första hand via presidiet.

6.6.1 lakttagelser

Totalt förekommer det 47 träffar inom förvaltningen som berör 45 anställda. Av dessa finns 10 anställda med i företag som antingen inte är aktuella, är vilande eller har gått i konkurs. Åtta anställda har enskild firma eller finns med i handelsbolag eller aktiebolag. De uppdrag som de har varierar från verksamhets- och ledarskapsutveckling till konstruktion av korsord. Vidare finns det fyra anställda som har styrelseuppdrag. För resterande anställda gäller att de finns med p.g.a. att make, maka eller förälder har ett etablerat före-

tag/bolag. Av dessa är sju personer delägare, något företag är vilande och en del anställda är behjälpliga med bokföringen i bolaget.

Förvaltningen gör bedömningen att inga av de redovisade bisysslorna inverkar menligt på anställningen i socialförvaltningen.

6.7 Miljöförvaltningen

Samtliga anställda inom miljöförvaltningen har erhållit en papperskopia av det PM om bisysslor som gäller för Lunds kommun daterat 2001-08-22. Nämndens delegationsordning reglerar inte frågan om bisysslor.

Miljöförvaltningen har som rutin att alltid ställa frågan om eventuella andra åtaganden vid anställningsintervjuer. Inom förvaltningen förekommer bisysslor i mycket liten omfattning och i de fall de förekommer bedöms de inte hindrande för verksamheten. Det görs ingen detaljdokumentation av de bisysslor som är kända.

Förvaltningen vet inte vilken kunskap om bisysslor som nämnden har, men anger att ordförande och vice ordförande har en något djupare kunskap i frågan.

6.7.1 Iakttagelser

Det uppkom totalt en träff inom miljöförvaltningen. Efter samtal med förvaltningschefen kunde det konstateras att den bisysslan varken var hindrande, förtroendskadlig eller konkurrerande med arbetet/verksamheten inom förvaltningen.

6.8 Vård och omsorgsförvaltningen

Vård och omsorgsförvaltningen anser sig ha god kännedom om bisysslor efter den uppföljning som gjordes inom kommunen 2003. Då framkom inget anmärkningsvärt inom förvaltningen eller att bisysslor var ett problem. Nämnden har delegerat frågan om beslut om förbud mot bisysslor till biträdande förvaltningschef.

Inom förvaltningen ska frågan om bisysslor diskuteras vid medarbetarsamtalen. Någon sammanställning görs inte av förvaltningen och därmed finns ingen dokumenterad helhetsbild av omfattningen.

Under de senaste åren har man inte haft uppe frågan om bisysslor i vård och omsorgsnämnden.

6.8.1 Iakttagelser

Det förekommer 236 träffar inom vård och omsorgsförvaltningen som berör 232 anställda. En del av träffarna avser nedlagda bolag och personer som för närvarande inte arbetar inom förvaltningen. Därutöver bedöms personalen, med ett fåtal undantag, inte vara verk-

samma med något som påverkar det ordinarie arbetet. I de fall möjlig påverkan i arbetet uppmärksammas har det funnits kännedom om detta hos ansvarig arbetsledare. I nuläget har det inte funnits skäl till åtgärder, det finns dock en medvetenhet om att frågan bör bevakas. Av hitintills inkomna svar berör det fyra personer.

6.9 Centrala skolförvaltningen

De regler som finns inom kommunen gällande bisysslor bedömer sig centrala skolförvaltningen ha god kännedom om. Nämnden har inte reglerat frågan om bisysslor i sin delegationsordning.

Inom förvaltningen diskuteras bisysslor vid medarbetarsamtal och de förekommer i liten utsträckning. Endast ett fåtal anställda har bisysslor enligt förvaltningen. De bisysslor som förekommer är tidningsutbärning, taxichaufför och städare.

”Centrala skolnämnden har ingen kännedom om bisysslor då bisysslorna inte bedöms vara av den karaktären att förvaltningen bör eller kan förbjuda dem.”

6.9.1 lakttagelser

På Bolagsverkets lista för centrala skolförvaltningen finns det 29 träffar som berör 23 anställda. Utav dessa är 11 träffar på verksamheter som är vilande, nerlagda/avregistrerade eller under avveckling. För fem av fallen är det anhörigs verksamhet där den anställde är passiv deltagare eller endast firmatecknare. Fyra träffar gäller anställda som slutat, är tjänstlediga (hel- eller deltid) eller arbetar i annan kommun. De övriga nio träffarna handlar om styrelseuppdrag, uthyrning av taxibil, studiecirkel eller företag som inte är bisyssla i den meningen att den kan förbjudas enligt centrala skolförvaltningens bedömning.

Förvaltningen har gjort en egen körning mot leverantörsregistret och då fann man ett fall där förvaltningen köpt in tjänster. Företagets verksamhet ligger inom samma område som anställningen, men kan inte sägas konkurrera på det sätt som är fallet om bisysslan ska kunna förbjudas, enligt förvaltningens bedömning. Förvaltningen anser att det är positivt att kommunen kan använda personens kompetens i ett annat sammanhang. Den anställde som detta berör är tjänstledig på deltid från sin ordinarie anställning för att kunna arbeta i företaget.

6.10 BSN Norr

Kommunens tillämpningsföreskrifter, från år 2001, till reglerna om anställdas bisysslor i Allmänna bestämmelser har delgetts förvaltningens chefer/arbetsledare. Nämnden har delegerat frågan om bisysslor. Bisysslor för verksamhetsansvarig/rektor är delegerat till förvaltningschefen, bisysslor för biträdande rektor och administrativ chef är delegerat till rektor och bisysslor för personal på barn- och skolkontoret är delegerat till arbetsledare på kontoret. Delegationen säger att de har rätt att ta beslut om disciplinär åtgärd, skriftlig

varning, löneavdrag, avstängning, samt förbud mot bisysslor. Detta ska dock ske i samråd med personalkonsult.

Vid tidigare förfrågning har förvaltningens chefer uppgett att de har så pass god kännedom om de anställda att det oftast inte finns någon anledning att ta upp frågan om bisysslor vid medarbetarsamtal. I vissa fall har dock frågan diskuterats på arbetsplatsträff eller vid medarbetarsamtal. Förvaltningen har uppfattningen att bisysslor inte förekommer i någon större utsträckning och att i de fall de förekommer inverkar det inte negativt på verksamheten inom BSN Norr. Bisysslor som kan finnas är exempelvis inom områdena friskvård och försäljning. Några speciella regler för hur förekomsten av bisysslor ska dokumenteras finns inte inom förvaltningen.

6.10.1 lakttagelser

Totalt finns det 134 registrerade bisysslor och 112 anställda som berörs. 15 av dessa personer har slutat, arbetar inom annan förvaltning, är sjukskrivna eller tjänstlediga. Det förekommer vidare för 8 personer att de arbetar deltid och därmed påverkar inte bisysslan det ordinarie arbetet. För 9 registreringar gäller att verksamheten är nedlagd eller vilande. I 4 fall är det make/makas företag, men den anställde utför inget arbete. Det finns även 3 fall där den anställde står som ägare, men det är make/maka som utför arbetet. Sedan finns det ett fall där den anställde står som delgivningsmottagare, men utför inget arbete.

Utöver de svar som kommit från Bolagsverket har förvaltningen stött på 3 fall av bisysslor. I övrigt känner arbetsledarna ofta inte till de bisysslor som finns registrerade hos bolagsverket. Ofta är bisysslorna i form av ledamot eller suppleant i styrelser. För ca 10 % står den anställde som innehavare och dessa är kända av förvaltningen. Förvaltningen bedömer oavsett om man känt till de anställdas bisysslor eller inte att bisysslorna inte påverkar arbetet inom barn- och skolförvaltning Norr på ett negativt sätt.

6.11 BSN Söder

Inom BSN Söder bedömer man att kännedomen om bisysslor är god bland arbetsledande personal. Delegation finns från nämnden till skolcheferna att besluta om disciplinär åtgärd, skriftlig varning, löneavdrag, avstängning, samt förbud om bisysslor för all personal. I förekommande fall får det ske efter samråd med verksamhetsansvarig.

Skolområdescheferna som är arbetsledare för rektorer, förskolechefer, intendenten och personal inom barn- och ungdomsteamerna tar upp frågan om bisysslor årligen vid medarbetarsamtalen. Arbetsledarna uppmanas att i sin tur ta upp frågan med sina medarbetare. Omfattningen av bisysslor bland personalen är begränsad. De bisysslor som är aktuella är att skriva böcker och artiklar samt föreläsa och dessa är dokumenterade. Någon rapportering till nämnden om bisysslor har inte lämnats.

6.11.1 lakttagelser

Det uppkom totalt 126 träffar inom BSN Söder som berör totalt 103 personer. Av dessa är 10 personer tjänstlediga på hel- eller halvtid eller är tjänstlediga av olika anledningar. I ett fall visste inte den anställde om registreringen. För 10 bolag gäller att den anställde är passivt deltagande eller att bolaget är vilande. Sedan förekommer det ett flertal fall där den anställde är skriven i bolaget för att han/hon har satt in pengar i bolaget eller att det är make/makas företag och man därmed sitter med som styrelseledamot.

De träffar som förvaltningen ansåg var speciellt intressanta var de där de anställdas engagemang är som bolagsmän, innehavare, kommanditdelägare och prokurister. Totalt rör det sig om 55 personer med engagemang av den här arten. ”I de fall där bisysslan kan relateras till verksamheten gynnar den mestadels på så sätt att den tillför en enskild arbetsplats eller förvaltningen som helhet något positivt”.

Det finns fall där förvaltningen har anlitat anställd med egen firma i verksamheten. Dock har detta gjorts med förvaltningens vetskap om den anställdes engagemang. De problem som man tidigare har upplevt har varit de anställda som har haft dubbla anställningar. För övrigt bedömer inte förvaltningen att någon anställd har en bisyssla som påverkar verksamheten negativt.

6.12 BSN Öster

Förvaltningen har tagit upp kommunens regler för bisysslor med rektorerna på arbetsplats-träffar. De tillämpningsföreskrifter till Allmänna bestämmelser angående anställdas bisysslor som finns med på medarbetarpotalen har delats ut. Nämnden har delegerat till förvaltningschefen att få besluta om förbud av bisysslor.

Inom BSN Öster diskuteras frågan om bisysslor direkt eller indirekt vid olika möten som t.ex. vid rekrytering, rehabilitering, medarbetarsamtal och spontana möten mellan chef och medarbetare. Förvaltningen har ingen kännedom om att någon har någon bisyssla som kan inverka negativt för arbetsgivaren.

6.12.1 lakttagelser

Det förekommer totalt 121 träffar inom förvaltningen som berör 106 anställda. För 15 träffar gäller att de anställda har avvecklat verksamheten, har den under avveckling, har den vilande, är ej aktiv, eller inte ägnar sig åt bisysslan längre. I tre fall är de anställda tjänstlediga och tre anställda/ fyra träffar har slutat sin anställning.

För 25 träffar gäller att den anställde inte svarat eller inte gått att få tag på. De övriga 73 fallen bedöms av BSN Östers förvaltning vara förenliga med anställningen och verksamheten.

6.13 Serviceförvaltningen

Serviceförvaltningen är en relativt ny förvaltning. P.g.a. olika omständigheter har de rutiner och policys som ska vara gemensamma inom förvaltningen ej fullt ut implementerats i förvaltningen. Nämnden har inte reglerat frågan om bisysslor i delegationsordningen.

Ett av förvaltningens affärsområden, Lundafastigheter, var med i uppföljningen av bisysslor som kommunen genomförde 2001.

6.13.1 Iakttagelser

Idag tas frågan om bisysslor upp vid anställningssamtal. Framåt i tiden kommer detta att ingå som en naturlig del i medarbetarsamtalen. Därutöver kommer delegationsordningen att kompletteras med regler för inköp och upphandlingar som kan bedömas vara direkt eller indirekt i strid med LOA. Totalt förekommer det 36 träffar inom serviceförvaltningen som berör 32 anställda.

För affärsområde lundafastigheter var samtliga träffar kända av ledningen för lundafastigheter. De bisysslor som förekommer bedöms inte vara av sådan karaktär att risken för förtroendeskada föreligger. Inget av de registrerade företagen har haft någon affärskontakt med lundafastigheter.

Inom affärsområde måltidsservice har kontroll utförts om någon aktivitet förekommit mellan de aktuella företagen och serviceförvaltningen. Detta har skett vid ett fåtal tillfällen. Dock bedömer förvaltningen inte att aktiviteten är av sådan karaktär att risken för förtroendeskada föreligger.

Nio företag finns registrerade inom affärsområde markentreprenad. Inget av dessa företag driver verksamhet som markentreprenad bedömer konkurrerande. Någon affärskontakt har inte förekommit med dessa företag enligt förvaltningen.

6.14 Kommunkontoret

Kommunkontoret har kännedom om kommunens tillämpningsföreskrifter som finns från 2001. Dessa finns tillgängliga på medarbetarportalen. Kommunstyrelsen har delegerat frågan om godkännande av bisysslor till flera olika delegater. I delegationsordningen anges dock att samråd ska ske med kommundirektören.

Bisysslor diskuteras vid medarbetarsamtalen. Det är varje chefs ansvar att dokumentera de anställdas bisysslor. De bisysslor som förekommer inom kommunkontoret finns väl sammanställda i ett speciellt utformat dokument. Kommunstyrelsen har begränsad kännedom om bisysslor.

6.14.1 lakttagelser

Det förekommer sammanlagt 27 träffar för kommunkontoret och de berör 21 personer. Samtliga arbetsledare har tagit del av informationen och särskilt kontrollerat om företaget/bisysslan är förenligt med ordinarie arbete. För ett fall kände inte arbetsledaren till ett företag.

Framöver kommer frågan om bisysslor att tas upp när respektive arbetsledare har utvecklingssamtal med sina medarbetare.

7 Revisionens bedömning

Nedan följer revisionens bedömning till respektive revisionsfråga gjord utifrån Bolagsverkets körning, det material och svar som inkommit från nämnderna och kommunstyrelsen. Flera av de intervjuade har varit positiva till revisionens granskning mot bakgrund av att utomstående information om bisysslor har erhållits utöver vad de anställda själv uppger.

7.1 I vilken utsträckning förekommer att anställda i kommunen har bisysslor?

Totalt förekommer det 1 017 registreringar bland 7 556 tillsvidareanställda, vilket innebär att 13,5% av de tillsvidareanställda har någon form av engagemang i bolag eller motsvarande. Vi konstaterar att utbildningsförvaltningen och centrala skolförvaltningen har betydligt fler registreringar än genomsnittet. Serviceförvaltningen och renhållningsverket ligger däremot under genomsnittet när det gäller antalet registreringar. Som en jämförelse kan nämnas att när granskningen genomförts i andra kommuner har antalet registreringar i genomsnitt uppgått till ca 10 %.

Utifrån granskningen kan vi konstatera att det inom flera förvaltningar förekommer/förekommit bisysslor som inte varit kända hos arbetsgivaren. I samband med vår granskning har en avstämning gjorts med den anställda för att kunna avgöra bisysslan och om den på något sätt verkar hindrande för den kommunala verksamheten. I ett antal fall har kompletterande diskussioner förts med anställda för att kunna klargöra omfattningen på bisysslan. Utbildningsförvaltningen har bedömt att det finns en anställd som utövar en förtroendskadlig bisyssla och har därmed förbjudit utövande av bisysslan. Övriga förvaltningar har bedömt att det inte finns någon bisyssla som är förtroendskadlig, verkar hindrande eller är konkurrerande med verksamheten. Även om förvaltningarna i dagsläget har gjort denna bedömning, är det viktigt att fortsättningsvis följa upp och dokumentera bisysslor.

7.2 Finns policy eller regler för anställdas bisysslor?

Kommunen har 2001-08-22 utfärdat kommunövergripande tillämpningsföreskrifter för bisysslor. Utöver detta har inga särskilda policys och regler utformats av nämnderna.

När kommunstyrelsen beslutade om regler för bisysslor fastställdes att alla anställda i samband med det årliga utvecklingssamtalet skall tillfrågas om eventuella bisysslor. Vi anser att kommunens rutiner ska efterlevas och att det är en fördel att ha en rutin så att arbetsgivaren vid anställningstillfället och i medarbetarsamtal för en dialog med den anställde om vilka engagemang som den anställde har. Detta mot bakgrund av att det är arbetsgivarens ansvar att inhämta uppgifter om bisysslor. Ansvaret åvilar därmed politikerna i nämnden.

Idag finns ingen klar policy för hur de anställdas bisysslor ska dokumenteras. Vid granskningen kan noteras att dokumentationen av de anställdas bisysslor ser olika ut från att ingen dokumentation görs alls till att en rutinmässig dokumentering av förekomsten av bisysslor. Det bör skapas en generell policy för hur man ska dokumentera de anställdas bisysslor inom kommunen t.ex. med kommunkontorets blankett som förebild. På så sätt säkerställs att rutinen hanteras på likartat sätt för samtliga kommunanställda oberoende av förvaltningstillhörighet.

7.3 Är policydokumenten eller reglerna ändamålsenliga? Hur efterlevs dessa?

Vi kan utifrån vår granskning konstatera att kommunens regler och policy för bisysslor är ändamålsenliga men att de brister i tillämpningen främst vad gäller att behandla frågan om bisysslor vid medarbetarsamtal.

Det finns kommuner som istället har fattat beslut om att ”varje anställd som driver någon verksamhet som kan betecknas som bisyssla att självmant anmäla denna till sin arbetsledning.” Oavsett vilken modell som används så åligger det arbetsgivaren att kontrollera förekomsten av bisysslor.

7.4 Vilken kännedom har kommunen och förvaltningen om i vilken utsträckning som bisysslor förekommer bland de anställda?

Kommunkontoret och de övriga förvaltningarna anser sig ha kännedom om att det förekommer bisysslor. Samtidigt anger respektive förvaltningschef att kunskapen om regler för bisysslor varierar inom den egna organisationen. Inom ledningsorganisationen känner man oftare till reglerna än längre ut i verksamheten.

I samband med kommunstyrelsens beslut om bisysslor bestämdes också att uppföljningsansvaret och anmälningsskyldigheten för anställdas bisysslor åvilar respektive förvaltning. Vi vill i sammanhanget också betona vikten av att kommunstyrelsen regelbundet genomför inplanerade uppföljningar av bisysslor. Att kommunen inte genomfört en kontroll av bisysslor under 2005 som utlovats tyder på bristande rutiner för uppföljning av tidigare fattade beslut. Utöver detta menar revisionen att kommunen regelbundet bör begära in körningar från Bolagsverkets register för att kontrollera inlämnade uppgifter.

En del förvaltningar ser det som positivt med en del av de bisysslor som anställda ägnar sig åt, då det i sin tur kan vara utvecklande både för individen och för den kommunala verksamheten.

7.5 Övrigt

Ett fåtal nämnder har reglerat frågan om bisysslor i delegationsordningen. Där det förekommer gäller det att förvaltningen får förbjuda anställd att ägna sig åt bisyssla. Endast kommunstyrelsen har delegerat godkännande av bisyssla till kommunkontoret.

Enligt vår bedömning bör kommunstyrelsen klargöra vilka regler som gäller för bisysslor och delegationsordning. På så sätt säkerställs även att nämnden får information om bisysslor. Det vore då lämpligt att förvaltningen både får godkänna och förbjuda bisyssla, så att både förvaltningen och den anställde ska kunna känna sig trygg och säker med vad som pågår utöver det ordinarie arbetet. Det är redan två förvaltningar som har tagit/ska ta beslut om att ändra delegationsordningen (utbildningsförvaltningen och serviceförvaltningen).

I samband med vår granskning har några förvaltningar (tekniska förvaltningen, renhållningsverket, utbildningsförvaltningen, centrala skolförvaltningen och serviceförvaltningen) själva genomfört kontroller mot leverantörsregistret, vilket vi ser som positivt. Vid kontrollerna har det framkommit att det inom fyra förvaltningar förekommit att inköp gjorts av varor och/eller tjänster från anställdas egna företag. Enligt vår bedömning kan det, avsett beloppets storlek, vara förtroendeskadligt om så sker. Vi föreslår att kommunstyrelsen utfärdar särskilda regler för att förhindra detta. Vi föreslår också att kommunen går vidare med att göra motsvarande kontroller inom övriga verksamheter i syfte att säkerställa att inköp inte görs från företag/organisationer där de anställda är verksamma.